

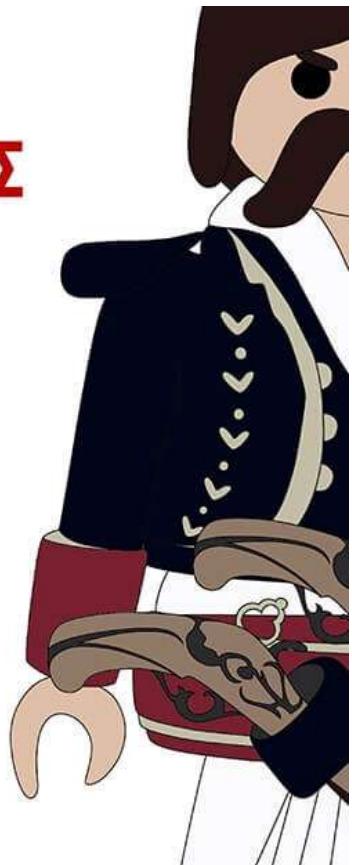
Το '21 αλλιώς: χρωμοσελίδες

ΧΡΩΜΑΤΙΖΟΝΤΑΣ

Οι φιγούρες της έκθεσης
σε 13 χρωμοσελίδες

Κατεβάστε τις χρωμοσελίδες και ζωγραφίστε του ήρωες του 1821:

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης (Ραμαβιούνι Μεσσηνίας, 1770- Αθήνα, 1843)

Μέλος οικογένειας κλεφτών, υπήρξε αναμφισβήτητα η εξέχουσα φυσιογνωμία της Ελληνικής Επανάστασης. Η επαναστατική του δράση ξεκίνησε πριν από την έναρξη του Αγώνα. Υπηρέτησε στο Σύνταγμα του Ελαφρού Ελληνικού Πεζικού του αγγλικού στρατού στα Επτάνησα, όπου είχε καταφύγει διωκόμενος. Το 1818 μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία. Στο ενεργητικό του συγκαταλέγονται νικηφόρες επιχειρήσεις του Αγώνα, όπως η άλωση της Τριπολιτσάς (1821), η καταστροφή της στρατιάς του Δράμαλη στα Δερβενάκια (1822), κ.ά. Ενεπλάκη στον εμφύλιο και φυλακίστηκε. Οι επιτυχίες του Ιμπραήμ ωστόσο υποχρέωσαν την κυβέρνηση να τον ελευθερώσει και να τον ορίσει Αρχιστράτηγο της Πελοποννήσου. Τάχθηκε υπέρ του Καποδιστρια. Υποστήριξε την εκλογή του Όθωνα ως βασιλιά της Ελλάδας, αν και ήρθε σε σύγκρουση με την Αντιβασιλεία. Πέθανε στην Αθήνα το 1843.

Οδυσσέας Ανδρούτσος (Ιθάκη, 1788/9- Αθήνα, 1825)

Γιος του κλέφτη Ανδρούτσου Βερούση, μεγάλωσε στην αυλή του Αλή πασά. Ευφυής, γενναίος, με σπάνια σωματικά προσόντα, ήταν γνωστός για τις στρατηγικές και διοικητικές του ικανότητες ήδη από την προεπαναστατική εποχή. Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία το 1818. Συνέβαλε στην εδραίωση του Αγώνα τα δύο πρώτα χρόνια. Η νίκη του στο Χάνι της Γραβιάς (Μάιος 1821) θεωρήθηκε υψηστης σημασίας και του εξασφάλισε τον τίτλο του αρχιστρατήγου της Ανατολικής Στερεάς. Θύμα των εμφυλίων διενέξεων, φυλακίστηκε στην Ακρόπολη, στον πύργο Κουλά, που υψωνόταν στο δεξιό μέρος των Προπυλαίων. Δολοφονήθηκε τον Ιούνιο του 1825. Ο θάνατός του παρουσιάστηκε σαν ατύχημα.

Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα (Κωνσταντινούπολη, 1771- Σπέτσες, 1825)

Ο πατέρας της είχε λάβει μέρος στα ορλοφικά, ενώ οι δύο σύζυγοί της σκοτώθηκαν σε συμπλοκές με πειρατές. Κάτοχος μεγάλης συζυγικής περιουσίας, επιδόθηκε σε εμπορικές επιχειρήσεις, κατορθώνοντας να την αυξήσει. Με την κήρυξη της Επανάστασης στις Σπέτσες, διέθεσε τα πλοία της και όλη της την περιουσία για τον Αγώνα. Έλαβε μέρος σε πολεμικές επιχειρήσεις, όπως στην πολιορκία του Ναυπλίου και της Μονεμβασίας, και συνέβαλλε στον ανεφοδιασμό των ελληνικών δυνάμεων. Στον εμφύλιο πόλεμο δεν έλαβε ενεργό ρόλο. Αποκλείστηκε από την κυβέρνηση Κουντουριώτη στις Σπέτσες, όπου παρέμεινε άπραγη. Σκοτώθηκε στην οικία της στις Σπέτσες κατά τη διάρκεια οικογενειακής διαμάχης (22 Μαΐου 1825).

Κωνσταντίνος Κανάρης (Ψαρά, 1793/1795- Αθήνα, 1877)

Καταγόμενος από ναυτική οικογένεια, ασχολήθηκε σε νεαρή ηλικία με το επάγγελμα του ναυτικού. Δεν μυήθηκε μάλλον στη Φιλική Εταιρεία, αλλά πήρε μέρος από την αρχή στον Αγώνα. Εξειδικεύτηκε στη χρήση των πυρπολικών, με τα οποία προκαλούσε σημαντικές φθορές και μεγάλο φόβο στον τουρκικό στόλο. Οι επιτυχίες του, όπως η ανατίναξη της ναυαρχίδας του τουρκικού στόλου στη Χίο (6-7 Ιουνίου 1822), αναπτέρωναν το ηθικό των Ελλήνων. Τα κατορθώματά του έγιναν γνωστά στην Ευρώπη και υμνήθηκαν από σπουδαίους καλλιτέχνες και ποιητές της εποχής του, όπως π.χ. ο Victor Hugo. Ανήλθε σε ανώτατα αξιώματα της πολιτείας κατά την περίοδο του Καποδίστρια και αργότερα του Όθωνα.

Μαντώ Μαυρογένους (Τεργέστη, 1796/1797- Πάρος, 1840)

Καταγόταν από επιφανή κυκλαδίτικη οικογένεια. Ο πατέρας της Νικόλαος Μαυρογένης υπηρέτησε ως σπαθάρης στην αυλή της Βλαχίας. Με την κήρυξη του Αγώνα έφτασε στην Μύκονο και τέθηκε επικεφαλής των επαναστατών του νησιού. Επάνδρωσε μάλιστα δύο καράβια και αγωνίστηκε μαζί τους, όταν το 1822 ο οθωμανικός στόλος επιχείρησε να αποβιβαστεί στο νησί. Σημαντική ήταν η συμβολή της στην κινητοποίηση των φιλελληνικών κύκλων της Ευρώπης μέσω επιστολών της. Διέθεσε όλη την περιουσία της για τον Αγώνα. Πέθανε πάμπτωχη και ξεχασμένη από την πολιτεία στην Πάρο τον Ιούλιο του 1840.

Γερμανός, μητροπολίτης Παλαιών Πατρών (Δημητσάνα, 1771- Ναύπλιο, 1826)

Το κοσμικό του όνομα ήταν Γεώργιος Γκόζιας. Σπούδασε στη σχολή της πατρίδας του Δημητσάνας και σε άλλες σχολές. Χειροτονήθηκε μοναχός με το όνομα Γερμανός. Ανήλθε σύντομα στην ιεραρχία και έγινε επίσκοπος Παλαιών Πατρών. Το 1818 μυήθηκε φιλικός. Τάχθηκε αρχικά κατά της εξέγερσης στην Πελοπόννησο. Στη συνέχεια όμως αναμείχθηκε ενεργά, κυρίως στις πολιτικές διεργασίες. Εστάλη στην Ιταλία (1822-1824), με σκοπό να ζητήσει βοήθεια από τον πάπα, αλλά δεν κατόρθωσε να τον συναντήσει. Παρά τη διαλλακτική του στάση κατά τον εμφύλιο, έπεισε θύμα κακοποίησης.

Ανδρέας Λόντος (Αίγιο, 1786- Αθήνα, 1845)

Γόνος οικογένειας προυχόντων και προεστός. Μυήθηκε στην Φιλική Εταιρεία και κήρυξε την Επανάσταση στο Αίγιο. Πολέμησε επικεφαλής δικού του σώματος, φέροντας αυτοσχέδια κόκκινη σημαία με μαύρο σταυρό. Διαφωνούσε με τον κυβερνήτη Καποδίστρια. Ωστόσο αποδοκίμασε τη δολοφονία του. Επί Όθωνα, υπηρέτησε ως συνταγματάρχης και στρατιωτικός επιθεωρητής. Πρωτοστάτησε στην Επανάσταση της 3ης Σεπτέμβριου 1843. Ως οπαδός του Αγγλικού κόμματος, μετά την άνοδο του Ιωάννη Κωλέττη, έχασε όλα του τα αξιώματα. Πικραμένος και με οικονομικά προβλήματα, έθεσε τέλος στη ζωή του.

Ασήμω Γκούρα (;-Ακρόπολη Αθηνών, 1827)

Κόρη του κοτζαμπάση του Λιδωρικίου Αναγνώστη Λιδωρίκη, παντρεύτηκε το 1823 τον φρούραρχο της Ακρόπολης και πρωτοπαλίκαρο του Οδυσσέα Ανδρούτσου, τον Ιωάννη Γκούρα. Έμεινε γνωστή με τα προσωνύμια Γκούραινα ή Νταλιάνα, γιατί ήταν ψηλή, λυγερή, σαν το μακρύκανο ιταλικό καριοφίλι το νταλιάνι. Μετά τον θάνατο του συζύγου της ανέλαβε την αρχηγία των πολιορκημένων. Βρήκε τραγικό θάνατο, το βράδυ της 12ης Ιανουαρίου 1827, όταν δύο τουρκικές βόμβες έπεσαν πάνω στη στέγη του Ερεχθίου, η οποία κατέρρευσε και καταπλάκωσε την οικογένεια Γκούρα.

Ιωάννης Μακρυγιάννης (Αβορίτης Φωκίδας, 1790/1795- Αθήνα, 1864)

Το όνομά του ήταν Ιωάννης Τριανταφύλλου. Ονομάστηκε Μακρύ+Γιάννης γιατί ήταν πολύ ψηλός. Ο πατέρας του σκοτώθηκε από Τουρκαλβανούς του Αλή πασά, όταν ήταν πολύ μικρός. Επτά ετών, δόθηκε ψυχογιός σε ένα πλούσιο σπίτι. Εκεί υποχρεωνόταν να κάνει βαριές δουλειές και να υφίσταται σκληρές τιμωρίες. Αργότερα ασχολήθηκε με το εμπόριο και απέκτησε περιουσία. Ορκίστηκε φιλικός και έλαβε μέρος στον αγώνα,

συμμετέχοντας σε διάφορες πολιορκίες και μάχες στη Στερεά Ελλάδα και στην Πελοπόννησο. Μετά την απελευθέρωση, έλαβε στρατιωτικά αξιώματα. Στα 33 του έμαθε γράμματα για να γράψει τα απομνημονεύματά του.

Δόμνα Βισβίζη (Αίνος Θράκης, 1783 ή 1784- Πειραιάς, 1850)

Καταγόταν από εύπορη οικογένεια γαιοκτημόνων. Παντρεύτηκε τον Χατζή-Αντώνη Βισβίζη, τον οποίο ακολούθησε, με τα ανήλικα παιδιά της, στις ναυτικές επιχειρήσεις εναντίον του οθωμανικού στόλου. Μετά τον θάνατο του συζύγου της (1822), ανέλαβε τη διακυβέρνηση του μπρικιού τους Καλομοίρα και τη συντήρηση του πληρώματός του. Έδρασε στην περιοχή του Ευβοϊκού κόλπου, περιπολώντας τις ακτές και μεταφέροντας πολεμιστές και άνδρες. Όταν εξαντλήθηκαν τα χρήματά της, παραχώρησε το πλοίο της για να μετατραπεί σε πυρπολικό και αποτραβήχτηκε από την ενεργό δράση. Πέθανε πάμπτωχη.

Χρήστος Καψάλης (Μεσολόγγι, 1751-1826)

Πρόκριτος του Μεσολογγίου. Έλαβε εξ αρχής μέρος στην Επανάσταση, για την οποία διέθεσε μεγάλο μέρος της περιουσίας του. Στο σπίτι του φιλοξενήθηκε και πέθανε ο λόρδος Βύρωνας. Συμμετείχε με κάθε τρόπο στην άμυνα του Μεσολογγίου κατά την πρώτη και δεύτερη πολιορκία. Το 1826, κατά την Έξοδο, παρέμεινε στην πόλη και ανατινάχθηκε στην αποθήκη πυρομαχικών με 400 αμάχους και πολλούς Τούρκους.

Ανδρέας Πιπίνος (Υδρα, τέλη 18ου αιώνα- Αθήνα, μετά το 1836)

Με καταγωγή από την Ύδρα, έλαβε μέρος σε διάφορες ναυτικές πολεμικές επιχειρήσεις, π.χ. στη ναυμαχία των Σπετσών και στην πυρπόληση της τουρκικής ναυαρχίδας στη Χίο (6-7 Ιουνίου 1822), μαζί με τον Κωνσταντίνο Κανάρη. Μετά την απελευθέρωση διορίστηκε αρχηγός της ανατολικής ναυτικής μοίρας.

Δημήτριος Παπανικολής (Ψαρά, 1790- Αθήνα, 1855)

Γιος ψαριανής οικογένειας με μακρά ναυτική παράδοση, ακολούθησε επίσης το ναυτικό επάγγελμα. Έλαβε ενεργά μέρος, από την αρχή της Επανάστασης, στις ναυτικές πολεμικές επιχειρήσεις, με σημαντικότερη τη ναυμαχία του Γέροντα (29 Αυγούστου 1824). Με τη χρήση πυρπολικών προκάλεσε σοβαρές φθορές στον τουρκικό στόλο, όπως π.χ. με την ανατίναξη τουρκικού δικρότου στην Ερεσό (27 Μαΐου 1821). Ύστερα από τη λήξη των πολεμικών συγκρούσεων το 1829, επέστρεψε στις εμπορικές του δραστηριότητες και αργότερα υπηρέτησε στο πολεμικό ναυτικό.

Αρχεία

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Σεπτέμβριος - Ιούνιος

Τρίτη - Παρασκευή: 09.00-16.00

Σάββατο - Κυριακή: 10.00-16.00

Ιούλιος- Αύγουστος

Τρίτη - Κυριακή: 10.00- 16.00

Ώρα τελευταίας προσέλευσης: 15.30

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΥ

ΤΙΜΗ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΥ Άνω των 18 ετών: 5€

Ιστορική Οικία Λαζάρου Κουντουριώτη &

Οικία και Ατελιέ Τέτση (Υδρα): 4€

Φοιτητές και άνω των 65 ετών: 3€

Ελεύθερη είσοδος: Κυριακές, 25η

Μαρτίου, 18η Μαΐου και 28η Οκτωβρίου

ΠΩΛΗΤΗΡΙΟ

Το Πωλητήριο του Εθνικού Ιστορικού

Μουσείου εξυπηρετεί τους επισκέπτες

από Τρίτη έως Κυριακή και ώρες 09:00-

16:00.